

Handläggare
Kristina Björkegren Linder
Telefon: 08-508 33890

Till
Utbildningsnämnden
2019-09-26

Långsiktighet och stadga i arbetet framåt - en myndighet för romska frågor (Ds 2019-15)

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2019/1180

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Lee Orberson
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet ”Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor” (DS 2019:15) till utbildningsnämnden för yttrande. Utredningen föreslår inrättandet av en ny myndighet, Myndigheten för romska frågor, med nationellt ansvar att främja arbetet med mänskliga rättigheter för den nationella minoriteten romer. Utbildningsförvaltningen ser positivt på åtgärder som kan förbättra livssituationen för romer och har inga invändningar mot förslaget att inrätta en ny myndighet. Det är dock, enligt förvaltningens mening, svårt att utifrån förslaget få någon uppfattning om hur myndighetens arbete ska komplettera det arbete som genomförs lokalt. Förvaltningen skulle gärna se en myndighet med klart formulerade uppdrag som understödjer det operativa arbete som idag utförs i kommunerna.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet ”Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor” (DS 2019:15) till utbildningsnämnden för yttrande. Utredningen har haft i uppdrag att lägga förslag på hur ett nationellt center för romska frågor kan inrättas. Utredningen identifierar en problembild av vad som behöver åtgärdas för att romer ska kunna få en förbättrad livssituation. Bristen på stadga och långsiktighet i arbetet med att tillförsäkra minoriteten åtnjutande av de mänskliga rättigheterna är avgörande, konstaterar utredningen. Utredningens slutsats är att inrättande av en instans i form av en statlig förvaltningsmyndighet skulle utgöra den extraordinära och kraftfulla åtgärd som behövs för att ge staten förbättrade förutsättningar att komma till rätta med situationen. Utredningens bedömning är att inrättandet av en ny myndighet, *Myndigheten för romska frågor*, skulle skapa den stabilitet och långsiktighet som arbetet med att främja romers rättigheter är beroende av för att nå framgång.

Den nya myndigheten föreslås få ett nationellt ansvar för att främja arbetet med mänskliga rättigheter för den nationella minoriteten romer. I myndighetens uppdrag ska ingå att:

- initiera, främja och stödja åtgärder för att öka minoriteten romers egenmakt och inflytande.
- synliggöra, samla och sprida kunskap samt verka för att metoder utvecklas för att motverka den antiziganism och diskriminering som minoriteten romer utsätts för.
- samla och medverka till att levandegöra och sprida kunskap om minoriteten romers kultur, språk och historia samt skapa en kunskapsbank över minoriteten romers kultur.
- främja högtidlighållande av centrala högtidsdagar.
- återkommande anordna en landsomfattande sammankomst.
- bidra till den fortsatta utvecklingen av det romska civilsamhället.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med förskoleavdelningen, gymnasieavdelningen och avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser positivt på åtgärder som kan förbättra livssituationen för romer och främja arbetet med mänskliga rättigheter och har inga invändningar mot förslaget att inrätta en ny myndighet. Det är också positivt att den föreslagna myndighetens arbete bygger på delaktighet med den romska gruppen. En förutsättning för delaktighet är att representanter från den romska

gruppen är med i beslutsfattande processer och inte endast inbjuds att lämna synpunkter på förslag.

Förvaltningen ser positivt på att myndigheten förväntas komplettera det arbete som idag genomförs lokalt i kommunerna. Det är dock utifrån utredningens innehåll svårt att förutse hur kopplingar och samband mellan olika nivåer kommer att se ut. Förvaltningen skulle gärna se en myndighet som tydligt knyter an till det operativa arbete som sker ute i kommunerna. I utredningen finns det samtidigt ett gott exempel på komplement till lokalt arbete i förslaget att upprätta en kunskapsbank inom den nya myndigheten. En sådan kunskapsbank skulle kunna gynna modersmålsundervisningen i de romska varieteterna för enskilda elever och bidra till utveckling av modersmålslärares kompetenser. Detta står i direkt samklang med nämndens målsättning att ”öka kunskapen hos lärare om den romska nationella minoritetens kultur, språk och historia.”

Avslutningsvis vill förvaltningen betona vikten av tydlighet i funktion och ansvar mellan olika myndighetsnivåer. Därför är det angeläget att, som utredarna föreslår, den nya myndighetens arbete följs upp redan från starten för att säkerställa en strategisk etablering och styrning av verksamheten.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen. Beslutet föreslås bli omedelbart justerat med anledning av svarstiden.

Bilaga

Remissen ”Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor” (Ds 2019:15)